

Бутенко Д.С.,

к.е.н, доцент

ННІ «Економіки і права» ХНЕУ імені С. Кузнеця

Щелкунов С.В.

здобувач ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

ННІ «Економіки і права» ХНЕУ імені С. Кузнеця

ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДПРИЄМНИЦТВІ В МЕЖАХ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

У сучасних умовах концепція сталого підприємництва привертає все більшої ваги, оскільки бізнес усвідомлює важливість збереження ресурсів і необхідність мінімізації негативного впливу на довкілля. Інформаційні технології (ІТ) відіграють ключову роль у цьому процесі, забезпечуючи ефективний моніторинг використання ресурсів, оптимізацію стратегій і впровадження інноваційних рішень.

Застосування ІТ сприяє зниженню енергоспоживання, вдосконаленню виробничих процесів і скороченню викидів шкідливих речовин, що позитивно впливає на екологічну ситуацію. Крім того, ІТ відкривають нові можливості для впровадження соціально відповідальних практик, підвищення рівня безпеки та комфорту працівників, що, у свою чергу, сприяє підвищенню загальної ефективності та прибутковості бізнесу.

Сьогодні ІТ є дієвим інструментом вдосконалення сталого підприємництва, зокрема у стратегічному плануванні, управлінні якістю, маркетингу, діловодстві та управлінні персоналом. Розглядаючи інформаційні технології у контексті підприємництва під ними варто розуміти використання комп'ютерних систем, програмного забезпечення та мереж з метою оптимізації бізнес-процесів, а також це сукупність засобів, методів, прийомів, способів об'єднаних для створення, отримання, обробки, зберігання, розповсюдження та захисту інформації.

Будь-яка інформаційна технологія характеризується комп'ютерною обробкою даних за визначеними алгоритмами, можливістю зберігання значних обсягів інформації на різних носіях, а також швидкою передачею та обміном даними на будь-якій відстані без втрати їхніх властивостей. [1]

Метою інформаційних технологій є забезпечення ефективності бізнес-операцій у таких випадках, як [2]: при опрацюванні стратегічних планів розвитку організацій; в процесі забезпечення конкурентних переваг усіх відділів та підрозділів компанії, при врахування думок клієнтів та стану конкурентів; в процесі прийняття управлінських рішень; у процесі вивчення впливу інвестиційно-інноваційної діяльності.

Об'єктом застосування інформаційних технологій є інформаційні ресурс – це окремі документи і окремі масиви документів, а також документи і масиви документів в інформаційних системах, тобто це ресурс, який, поряд з

іншими (матеріальними, фінансовими, енергетичними), використовується організаціями для досягнення їхніх цілей. [1]

Як відомо інформаційні технології використовують у різних галузях, зокрема у підприємстві. Так, варто відзначити, що активне впровадження інформаційних технологій трансформувало суспільство, сприяючи підвищенню продуктивності праці та капіталу, а також змінам у способах організації роботи всередині компаній та у взаємодії з партнерами, ринком і державними структурами.

На рис. 1 представлено основні види ІТ, що безпосередньо використовують у підприємницькій діяльності.

Рис. 1. Види ІТ у підприємницькій діяльності (складено за даними [3; 4])

Системи управління підприємством (ERP) охоплюють різноманітні бізнес-процеси, зокрема, управління фінансами, виробництвом, трудовими ресурсами, продажами, постачанням, планування діяльності, модернізація виробництва та ін. [4] ERP застосовуються з метою покращення сервісу, процесів закупівлі, виробництва, логістики тощо. В свою чергу CRM-система – це комплекс технологій, що автоматизують бізнес-процеси, пов’язані з клієнтською взаємодією. Структурно CRM поєднує набір додатків і процесів, що охоплюють збір інформації, її аналіз і прийняття рішень на основі отриманих даних, що сприяє автоматизації маркетингу, продажів та обслуговування клієнтів. Основні CRM-системи для вітчизняних бізнес-структур – Creatio, SalesDrive, LP-CRM, KeepinCRM, HugeProfit [5]. Також бізнес-структури активно впроваджують хмарні технології, які дедалі більше відіграють ключову роль у підвищенні конкурентоспроможності бізнесу у різних галузях і сферах діяльності.

Аналітика даних та бізнес-аналіз не є тотожними поняттями, хоча між ними існує певний зв’язок. Бізнес-аналіз (бізнес-аналітика) – це метод, який охоплює збір, організацію та вивчення даних, а потім представлення результатів для отримання інформації для прийняття обґрунтованого вибору. [6] Отже, бізнес-аналіз більш широке поняття і включає в себе не лише аналіз даних, але й оцінку бізнес-процесів, виявлення потреб і проблем компанії, а також розробку стратегій для покращення її діяльності.

Штучний інтелект, або ШІ, – це комп’ютерне програмне забезпечення, яке намагається імітувати людське мислення та міркування. У середовищі ШІ

комп'ютеру можна надати набір правил, і він зможе приймати рішення на основі цих правил. Машинне навчання – це тип ШІ, який надає комп'ютерам можливість навчатися без явного програмування. [6] До основних складових ШІ відносять: машинне навчання, глибинне навчання, обробка природної мови, комп'ютерний зір, робототехніка, експертні системи, рекомендаційні системи, автономні системи, інтелектуальні агенти.

Мобільні додатки – це програми, які встановлюються та використовуються на спеціальному пристрої (мобільний телефон, смартфон, комунікатор, КПК, планшет тощо) і дають змогу просувати продукцію, інтерактивно підтримувати прямий контакт із будь-яким клієнтом, проводити рекламну політику, аналізувати ринок, пришвидшувати бізнес-операції тощо. А соціальні мережі – це веб-сервіси, які забезпечують можливість здійснення відповідних комунікації між великими групами та об'єднаннями людей у віртуальному середовищі за інтересами. Інтернет речей (Internet of things, або скорочено IoT) – мережа апаратів різного роду та призначення, які для спрощення узагальнюють словом «речі», що функціонують за рахунок датчиків, програмного забезпечення та технологій, що забезпечують обмін даними між пристроями та системами, подібно до взаємодії комп'ютерів у мережі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бутенко Т. А. Інформаційні системи та технології : навчальний посібник / Т. А. Бутенко, В. М. Сирий. – Харків: ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, 2020. – 207 с.
2. Лучко М. Р. Суть та значення інформаційних технологій в умовах сталого розвитку економіки / М. Р. Лучко, Н. О. Луб // Матеріали Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія» (м. Тернопіль, 23 грудня 2020 року) Тернопіль, 2020. – С. 55-57
3. Бреус С. В. Інформаційні технології: їх роль у зміні бізнес-парадигми компаній / С. В. Бреус, О. Е. Цимбаленко, М. О. Глухов // Економіка та суспільство. – 2024. – № 63
4. Блохіна В. Впровадження ERP-систем на підприємствах України / В. Блохіна // матеріали IV Міжнарод. науково-практич. конференції «Розвиток соціально-економічних систем в геоeкономічному просторі» (22-23 травня 2024 року.) – 2024. – С. 18-20
5. Янчук Т. В. Впровадження CRM-систем як засіб підвищення ефективності маркетингової діяльності / Т. В. Янчук, О. Ю. Боєнко // Економіка та суспільство. – 2023. – № 48. – Режим доступу : <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2269>
6. Кащенко Н. Б. Бізнес-аналітика як інструмент обробки даних / Н. Б. Кащенко, Р. М. Остапенко, В. О. Велиєва // Економіка та суспільство. – 2024. – № 62. – Режим доступу : <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3889>